

CHÉMIA 2007

LIPTOVSKÝ JÁN, Hotel SOREA Máj
26. – 28. september 2007

eurolég

Chemie
Pharma
Schweiz

BEZPEČNÝ MANAŽMENT CHEMICKÝCH LÁTOK

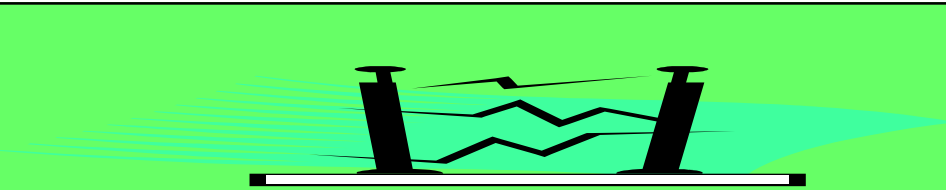
27. september 2007

***Sociálny dialóg ako príspevok k znižovaniu rizík na
pracovisku***

Mgr. Jozef Rajzinger, PhD

- ***Sociálny dialóg a právny vzťah k plneniu povinností predstavuje záruku zodpovedného prístupu k potrebám jednotlivcov a spoločnosti, napomáha k znižovaniu pracovných stresov. Je základom pre konštruktívnu komunikáciu.***

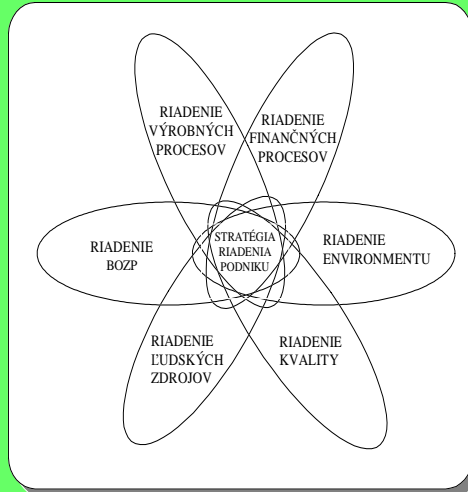
- *V každej sociálnej skupine, pracovnom kolektíve je určité trvalé napätie a vyrovňavanie tohto napätia, sa odráža v stupni jeho stability. Zanedbanie vyrovňavania napätia spôsobuje jeho narastanie a je príčinou rozvratu stability daného spoločenstva. Tiež často pôsobí ako stresor a súčiniteľ zvyšovania rizík na pracovisku.*

- *dobrá sociálna politika jednotlivých podnikov dokáže stabilizovať sociálne vzťahy u svojich zamestnancov, aj keď je okolité prostredie v určitom vyššom stupni napätia a často čne sú rozvrátené zabehnuté hodnotové stupne.*

Vyvážená stratégia riadenia

- výroby, financií, environmentu, kvality, ľudských zdrojov, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- systém vzájomne prepojených prvkov, ktorých zmeny nemožno riadiť izolovane

Sociálny dialóg je základom pre konštruktívnu komunikáciu.

- Pod pojmom sociálny dialóg **musíme vnímať pripravenosť subjektu manažmentu** - vlastníka, manažéra, zamestnanca - riadiť vlastnú prácu a prácu iných tak, aby jej výsledkom bola reálna miera pridanej hodnoty, t.j. **stanovovať ciele, implementovať ich a hodnotiť tak, aby ich organizácia bola úspešná.**
- Ide pri ňom o rozlišovanie medzi dobrým a zlým, správnym a nesprávnym, pričom sa človek **nezameriava iba na samotný cieľ, ktorý má byť dosiahnutý, ale aj použité prostriedky k jeho dosiahnutiu.**

Sociálny dialóg zabezpečuje harmóniu a zdravý vývoj partnerských vzťahov.

- Treba si uvedomiť, že pokiaľ súkromie môže byť tabuizované, tak **tabuizácia** a **obchádzanie** tém v pracovnom kolektíve, ktoré sa týkajú práce, **vyvoláva napätie**.
- Je to v tých prípadoch ak sú dotknutí jednotlivci a skupiny, v rámci potrebnej komunikácie, vedome alebo nevedome obchádzaní.

Kvalitné sociálne vzťahy, nemôžu postrádať dialóg zúčastnených subjektov.

- Každodenná **pracovná záťaž, požiadavky a problémy** v procesoch riadenia podnikov, **vyvolávajú menšie alebo väčšie napätia**, ktoré je **potrebne vyrovnávať** v rámci dialógu zúčastnených strán.
- Tu sa potom uplatňujú postupy dané legislatívou a upravené podnikovou kultúrou práce, založenou na sociálnej zodpovednosti.

Všeobecné zásady prevencie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

- **vylúčenie nebezpečenstva** a z neho vyplývajúceho rizika,
- **posudzovanie rizika**, ktoré nemožno vylúčiť, najmä pri výbere a počas používania pracovných prostriedkov, materiálov, látok a pracovných postupov,
- **vykonávanie opatrení na odstránenie nebezpečenstiev** v mieste ich vzniku,
- **uprednostňovanie kolektívnych ochranných opatrení** pred individuálnymi ochrannými opatreniami,
- **nahrádzanie** prác, pri ktorých je riziko poškodenia zdravia, **bezpečnými prácami** alebo prácami, pri ktorých je menšie riziko poškodenia zdravia,

Všeobecné zásady prevencie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

- **prispôsobovanie práce schopnostiam** zamestnanca a technickému pokroku,
- **zohľadňovanie ľudských schopností**, vlastností a možností najmä pri navrhovaní pracoviska, výbere pracovného prostriedku, pracovných postupov a výrobných postupov s cieľom vylúčiť alebo zmierniť účinky škodlivých faktorov práce, namáhavej práce a jednotvárnej práce na zdravie zamestnanca,
- **plánovanie a vykonávanie politiky prevencie** zavádzaním bezpečných pracovných prostriedkov, technológií a metód organizácie práce, skvalitňovaním pracovných podmienok s ohľadom na faktory pracovného prostredia a prostredníctvom sociálnych opatrení,
- **vydávanie pokynov** na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Ďalšie zákony a predpisy upravujú prácu s chemickými látkami, prevenciu závažných priemyselných havárií, pracovné a životné prostredie.

- Čoraz väčší dôraz sa bude klásť na **program realizácie koncepcie politiky BOZP.**
- Pri vyšetrowaní úrazov často narážame na **problém posúdenia rizika pre všetky činnosti**, ktoré zamestnanci vykonávajú
- Je nesporné, že **zlepšenie** v tomto probléme môže nastať **len pri intenzívnejšom dialógu** medzi riadiacimi a výkonnými zamestnancami.

Sociálna zodpovednosť - medzinárodná norma SAI (Social Accountability International) SA8000®: 2001 a normatívne prvky našej legislatívy

- I. **Práca mladistvých zamestnancov** je riadená ustanoveniami zákonníka práce (§ 171, 172, 173, 174, 175, 176) a súvisiacimi predpismi
- II. **Príkazom, dohodou a množstvom požadovaná práca** – prácu nadčas nad ustanovenú hranicu, rizikové práce, normovanie práce upravuje § 97, 133 ZP a súvisiace predpisy
- III. **Zdravie a bezpečnosť** – upravuje zákon NR SR 2006 č. 124/2006 Z. z. v znení zákona č. 309/2007 Z.z., ZP a ďalšie súvisiace predpisy
- IV. **Sloboda združovania a kolektívne vyjednávanie** – upravuje čl. 10, § 230, 231 ZP
- V. **Rovnaké zaobchádzanie** – rieši § 13 ZP
- VI. **Disciplinárne postupy** – pracovný poriadok upravuje § 84 ZP
- VII. **Pracovná doba** - nepretržitý denný odpočinok, prácu nadčas, prácu v noci upravuje § 92,96,97 ZP a súvisiace predpisy
- VIII. **Odmeňovanie** - §129 - 130 ZP

SA8000®: 2001 **a normatívne prvky našej legislatívy**

IX. Manažérske systémy

Politika

9.1 Vrcholový manažment musí zadefinovať politiku organizácie v oblasti sociálnej zodpovednosti a pracovných podmienok § 151 ZP, aby bolo zrejmé, že organizácia:

- a./ bude plniť záväzok tohto systému
- b./ prispôbi svoj systém národnej legislatívy a uznávaným medzinárodným právnym záväzkom
- c./ do politiky sociálnej zodpovednosti zahrnie jej sústavné zlepšovanie
- d./ sa týmto k plneniu tohto dokumentu zaväzuje

SA8000®: 2001 **a normatívne prvky našej legislatívy**

Preskúmanie manažmentom

9.2 Vrcholový manažment musí pravidelne preskúmať vhodnosť, použiteľnosť a efektívnosť deklarovanej politiky, procesy a výsledky výkonov podľa tohto systému, legislatívy (§ 21ods.6 zákon NR SR 2006 č. 124/2006 Z. z. v znení zákona č. 309/2007 Z.z.) a iných požiadaviek, ku ktorým sa organizácia zaviazala. Úpravy systému a zlepšenia sa budú robiť podľa potreby.

Predstavitel' podniku

9.3 Organizácia musí určiť člena vrcholového manažmentu, ktorý bez ohľadu na ďalšiu zodpovednosť zabezpečí, že požiadavky tohto systému budú realizované.

9.4 Organizácia umožní, podľa dohodnutého postupu a v zmysle platných zákonných ustanovení – ZP § 237, vybranému zástupcovi reprezentatívnej organizácie komunikáciu s vrcholovým manažmentom, ktorý má na starosti záležitosti upravené týmto systémom.

Plánovanie a implementácia -

9.5 Organizácia musí zabezpečiť aby požiadavky tohto systému boli všetkým zrozumiteľné a boli realizované na všetkých úrovniach riadenia organizácie – § 177, 237 ZP.

SA8000®: 2001

a normatívne prvky našej legislatívy

Riadenie dodávateľov

9.6 Organizácia zabezpečí a bude udržiavať vhodné postupy na vyhodnocovanie a výber dodávateľov, ktoré budú zamerané na ich schopnosť plniť požiadavky tohto systému.

9.7 Organizácia bude viesť záznamy o dodávateľových záväzkoch k tomuto systému,

9.8 Organizácia musí viesť primeranú evidenciu tak, aby požiadavky jej systému boli dodržiavané všetkými dodávateľmi a subdodávateľmi.

Informačný postup a prijímanie nápravných opatrení – upravuje čl. 4, § 229, 238 a § 177 ZP

Komunikácia – upravuje § 237 ZP, VKZ, PKZ, pracovný poriadok § 84 ZP, príp. iné dokumenty

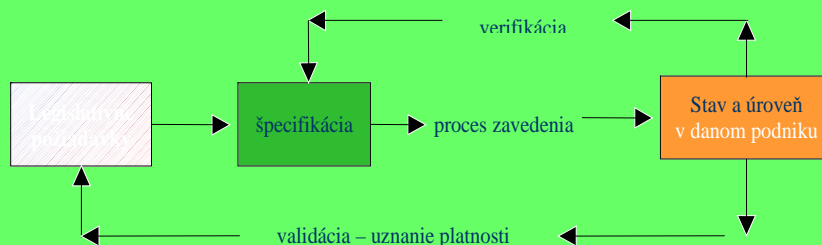
9.11 Organizácia musí zabezpečiť postupy pre pravidelné poskytovanie údajov a informácií všetkým zúčastneným stranám, s ohľadom na činnosti v tomto systéme: prehľady hodnotenia manažmentu a monitorovacie aktivity.

Záznamy

9.14 Organizácia musí viesť vhodnú dokumentáciu na preukázanie zhody s týmto systémom.

Funkčnosť a efektívnosť sociálnych vzťahov by sa mala preverovať- auditovať

- Úžitok, ktorý sa dá auditom dosiahnuť, je včasné rozpoznanie problémov a minimalizácia rizík, ktoré sú s nimi spojené.

Audit sociálnych vzťahov, by mal odpovedať na nasledovné otázky.

- Je celkový systém sociálneho partnerstva danej organizácie schopný dosahovať požadovaný štandard výkonu ?
- Plnia sociálni partneri všetky svoje povinnosti týkajúce sa vzájomných vzťahov?
- Aké sú silné a slabé miesta systému sociálnych vzťahov?
- Vykonávajú a dosahujú sociálni partneri v organizácii (alebo jej časti) skutočne to, čo tvrdia?

Informačný systém by mal prinášať najvýznamnejšie alebo najužitočnejšie **údaje pre rozhodovanie.**

Overovanie a hodnotenie systému sociálnych vzťahov je rovnako významné a užitočné ako hodnotenie presnosti a spoľahlivosti.

Ďakujem za pozornosť a teším sa na ďalšiu spoluprácu.

Mgr. Jozef Rajzinger, PhD.
Odborový zväz Chémia SR
Osadná 6
831 03 Bratislava 3
Tel : 0905 641 091
e-mail: jrajznger@zoznam.sk